

Uutta puhtia yhdistystoimintaan

Kuluvana vuonna on jälleen katsottu taaksepäin ja arvioitu maanmittauksen merkitystä yhteiskunnan rakentamisessa. Maanmittauslaitos vietti juuri 375-vuotisjuhliiaan – onnittelut ajan tasalla pysyvälle instituutiolle, joka on seurannut aktiivisesti ajan henkeä ja toiminut usein esimerkkinä muulle valtionhallinnolle. Vuoden aikana on myös maanmittausalan järjestöissä tapahtunut muutoksia, kun sekä Maanmittausinsinöörien liiton MIL:n että MAKLI:n toimintaa on järjestetty uuteen kuosiin. Toimisto- ja henkilömuutokset tarjoavat hyvät lähtökohdat uusille palveluille. Mutta tarjoaako MIL:n toimintakonseptin muutos ainekset järjestökentän laajempaan remonttiin?

Esimerkkiä voisi hakea vaikka naapurista. Ruotsin maanmittausinsinöörien liitto SLF täytti aiemmin tänä vuonna 100 vuotta. Juhlien päätteeksi SLF yhdistyy vuoden lopussa SFF:n (*Samfundet för Fastighetsekonomi*) ja SVR:n (*Ruotsin FIABCI*) kanssa. Uuden liiton nimeksi on vahvistettu ASPECT. Suunnitelmien käynnistyttyä on SLF:n jäsenmäärä kääntynyt selvään nousuun (josta osan selittää liiton toiminnan kasvanut aktiivisuus sekä FIG:n Tukholmassa järjestetty konferenssi). Toinen esimerkki löytyy Tanskasta, jossa DdL päätyi jo aiemmin tekniseen yhteistyöhön Tanskan insinööriiliiton IDA:n kanssa ja on nyt uusimassa oman sateenvarjo-organisaationsa vastaamaan paremmin tämän päivän vaatimuksia. Olisiko aika suopea myös suomalaisen järjestökentän uusarviointille?

Kiinnostus järjestötoimintaan on hitaassa laskussa, ja tämä koskee kaikkia yhdistyksiä ei vain maanmittausalaa. Suuri haaste on etenkin siinä, miten nuoret maanmittarit saadaan kiinnostumaan ammatillisesta toiminnasta. Viitteitä saa esimerkiksi MIL:n maanmittarikyselystä, johon vastasi reilut 300 maanmittaria

”Tarjoaako MIL:n toimintakonseptin muutos ainekset järjestökentän laajempaan remonttiin?”

mukana myös liittoon kuulumattomia. Kyselyn positiivinen tulos oli, että perusasiat ovat kunnossa. Tärkeimmät jäsenpalvelut kuten *Maankäyttö* ja Maanmittauspäivät kokoavat rivit ja saavat hyvät arviot. Hämmästyttävää sen sijaan on, miten huonosti liiton keskeisetkin toiminta-alueet kuten edunvalvonta ja kansainvälinen toiminta tunnetaan. Niitä pidetään tärkeinä, mutta niiden hoitamisesta ei tiedetä ja niihin vaikuttamisen uskotaan hoituvan itsekseen.

Ajankäytön priorisointi vierottaa ihmiset kokouksissa istumisesta. Tilalle on tullut kiinnostus projektikohtaiseen toimintaan ja lyhytkestoiseen vaikuttamiseen asioihin, jotka koetaan tärkeiksi. Järjestöt ovat siten uusien haasteiden edessä. Rutiinit on hoidettava kustannustehokkaasti niin, että vapaaehtoisten aika vapautuu positiivisiin ja kiinnostaviin hankkeisiin. Pitäisikö liittojen ryhtyä sanoista tekoihin ja kannustaa projektikohtaiseen yhteisten asioiden ajamiseen? Harvalla kun aika riittää jatkuvaan osallistumiseen, mutta ehkä kertataräykseen?

MIL näyttää haistaneen ajan hengen siirtymällä laajempaan verkottumiseen sekä karsimalla kiinteitä rakenteita. Pysyvän toimiston osittainen alasajo on tästä esimerkki. Tietotekniikkaa ja Internetiä hyväksikäyttäen on mahdollista säilyttää palvelujen taso jopa niitä parantaen. Vapautuvat resurssit voidaan siirtää jäsenille tärkeiden palvelujen kuten tapahtumien kehittämiseen.

Olen seurannut viimeaikaista kehitystä sivusta, mutta on selvää, ettei kyse ole ensisijaisesti kustannusten säästämisestä vaan toimintojen ohjaamisesta jäsenten kannalta keskeisiin palveluihin. Kiinnostavaa on nähdä, miten jäsenmäärä vastaa uuteen strategiaan ja miten liiton profiili

muuttuu. Kun yhdistysten jäsenmäärät ovat yleisesti laskussa, on syytä ryhtyä ajoissa toimiin. Jäsenyydessä on kyse on toisaalta ammatti-identiteetin ylläpidosta ja toisaalta sen arvioinnista, saako jäsenmaksuille ja muille panostuksille riittävästi vastinetta. Rahan merkitys korostuu erityisesti talouden kiristyessä. Jäsenmaksun taso ei kuitenkaan ole keskeisin kysymys, vaan se että hinta ja tarjotut palvelut ovat oikeassa suhteessa. Maanmittausalan järjestöjen kohdalla näin on ja jäsenyytensä väisyys on varsin korkea. Ehkä meillä on mennyt jopa liiankin hyvin, koska suuria projekteja ei ole tarvinnut virittää. Mitä edellä olen kirjoittanut MIL:n tilanteesta, pätee pääosin myös MAKLI:n ja alan muiden yhdistysten kohdalla.

Yhteisiä haasteita voivat tarjota parhailtaan vireillä olevat muutokset. Pitäisikö meidän olla paremmin valmistautuneita vaikkapa palvelurakennemuutukseen? Entä aluerakennemuutukseen ja palveluiden hajakeskittämiseen maankuntiin? Mikä on Aalto-yliopiston vaikutus alan koulutukseen, vetovoimaan ja työvoiman saatavuuteen?

Tarjoaako muuttuva yhteiskuntatilanne mahdollisuuksia maanmittausalan järjestöjen yhteistyön lisäämiseen? Entä toiminnallisiin alliansseihin ellei peräti yhdistymiseen? Nyt ilmassa olevat vihjeet voisivat tarjota tähän mahdollisuuden. Vai riittävätkö perinteiset mandaatit? Onko järjestöillä edelleen samat toiminnan perusteet ja rahkeet, vai vaatiiko uusi projektilähtöinen yhdistystoiminta myös järjestöllisiä muutoksia? Siinä pohdittavaa uusille päättäjille. Lupaukset lunastukseen.

MARKKU VILLIKKA
markku.villikka@welho.com

”Yhteiset asiat hoituvat itsekseen”